

Världsekonomin oroar svensken

■ Svensken tycker att världsekonomin är den största risken för privatekonomin. Att 2011 var ett tufft år på börsen märks också i Nordeas Trygghetsindex för 2012.

Säkrare på resan

■ Det går att skaffa sig en reseförsäkring på olika sätt. Men hemförsäkringens vanliga resesydd räcker i allmänhet långt. Skyddet gäller i 45 dagar, i vissa bolag längre, och kan ofta förlängas.

Hemab lär Kiruna om föreningar

HÄRNÖSAND
Hemab ska åka till Kiruna för att visa hur man tar hand om förorenad jord. Det är man i Härnösand nämligen väldigt bra på att göra.

Sedan en tid tillbaka samarbetar Hemab med företaget Sakab om att ta tillvara på förorenade jordmassor. Det kan till exempel handla om jord från nedlagda bensinstationer eller gamla industriområden som utsatts för miljöfarliga ämnen.

Nu inleder Kiruna samarbete med Sakab, och för att få det att fungera så bra som möjligt vill man ta hjälp av Hemab för att lära sig av deras rutiner.

– Det är ett kvitto på att vi gör ett väldigt bra jobb i Härnösand. Sakab samarbetar med ett flertal kommuner, men det är till oss de skickar studiebesöken, säger Veronika Ström Uotela, Hemabs expert på jordbehandling.

Sakabs teknik går ut på att man behandlar förorenad jord med speciellt framtagna bakterier. De åter i sin tur upp föroreningarna i jorden.

ERIK SJÖLANDER

Anmäl konto för skatten

■ Från och med i år måste du anmäla ett konto till Skattverket för att få tillbaka på skatten automatiskt om beloppet understiger 2 000 kronor. Gör du inte det finns beloppet kvar på skattekontot.

Handlar det om större summor än 2 000 kronor betalas de ut automatiskt även om du inte har anmält konto.

Har du deklarerat via internet, mobil, sms eller telefon senast den 2 maj och anmält konto kan du få slutskattebeskedet och pengarna tillbaka före midsommar. Annars dröjer det för de flesta till slutet av augusti.

(TT Spektra)

Bankbytet tar tre dagar

■ Sedan den 1 november 2009 har alla svenska banker en gemensam rutin. Om du lämnar alla uppgifter som banken behöver så ska bankbytet bara ta tre bankdagar.

(TT Spektra)

Peter Gerdin berättade om Gerdin Groups syn på skolan och näringslivets rekryteringsbehov.

FOTO: ERIK ÅMELL

Ökat samarbete med skola och näringsliv intresserar företagen

KRAMFORS
Vilka förväntningar har näringslivet i Kramfors på de elever som lämnar gymnasiet? Vilka värdegrunder är viktiga? Frågorna diskuterades vid gårdagen yrkesdag på Ådalsskolan. Att näringslivet vill vara med att påverka är tydligt. Antalet företag som är medlemmar i Ådalsskolans Teknikcollege mer än fördubblades under dagen.

Gymnasiereformen GY11 ställer tydliga krav på att skolan ska ta hänsyn till det lokala näringslivets behov. Sedan några år kan elever inom el-, industri- och teknikprogrammet gå Teknikcollege i Kramfors.

Teknikcollege bygger på tio kriterier som industrin anser ska uppfyllas för att en utbildning ska passa industrins behov.

Yrkesdagen hade lockat 35 personer från lokala fö-

retag, 25 lärare på yrkesutbildningar, yrkes- och studievägledare från grundskolan och gymnasiet samt politiker. Torbjörn Norell, produktionschef på Elpress, berättade om Teknikcollege i vilketets lokala råd på Ådalsskolan han är ordförande.

– Näringslivet är överrepresenterat i rådet där även politiker och folk från skolan finns med. Vi diskuterar bland annat hur utbildningen ska anpassas utifrån ett regionalt perspektiv.

Antalet medlemsföretag i Ådalsskolans Teknikcollege ökade under dagen från knappt tio till över tjugo. Peter Gerdin, vd och koncernchef för Gerdin Group, framhöll att det finns ett kund/leverantörsförhållande även inom skolvärlden där skolan är leverantör och företagen kunder.

– Därför måste skolan sätta upp tuffa mål, som motsvarar vad man kommer att mötas av inom näringslivet. För låg ambition vore att lura eleverna. Det är också jätteviktigt att ha rätt lärare, man måste tåla omflyttningar som vi gör inom näringslivet.

Han efterlyste en statushöjning för de yrkesinriktade utbildningarna, bland annat genom utveckling av skolmiljön mot verkligt attraktiva lokaler.

Lars-Erik Frage, platschef vid Träteam, berättade om erfarenheter av praktikanter och anställningar genom åren. Ett omfattande och krävande jobb var uppbyggnaden av produktionslinjen för IKEA-hyllan Gorm.

– Något som var viktigt då var att de vi anställde var optimister.

ERIK ÅMELL
0612-771764

erik.amell@allehanda.se

Lärare och syror mest stressade

STOCKHOLM
Lärare och sjuksköterskor hör till de mest pressade i yrkeslivet.

– De välutbildade kvinnorna i välfärdstjänster har väldigt höga krav på sig och samtidigt små möjligheter

att påverka till exempel arbetstiden, säger TCO:s ordförande Eva Nordmark.

Tjänstemannaorganisationen TCO, som samlar bland andra Lärar- och Vårdförbundet och Unionen, har låtit mäta stressnivån i en rad yrken. En-

kätsvaren får nålen i stressbarometern att peka på 30, vilket innebär att 30 procent av de tillfrågade har svarat på ett sätt som tyder på att stressen blivit för hög. Enligt TCO är det ett värde som kräver åtgärder.

(TT)

BÖRSKRÖNIKA

HENRIC BORGSTRÖM

Ericssons börsrekord rimligen ouppnåeligt

SCA har fortsatt marschen uppåt till 119 kr och behöver därmed stiga cirka 10 procent för att nå sin egen tidigare all time high 130 kr för fem år sedan. Bakom uppgången på 17 procent sedan årsskiftet ligger bland annat de två köpen av hygienföretag under februari, amerikanska Georgia Pacifics europeiska verksamhet och taiwanesiska Everbeauty.

Ledningen för SCA tror att Asien i framtiden kommer att svara för 60 procent av den globala tillväxten av blöjor, inkontinens- och mensskydd. Nu får SCA egen produktion i båda Taiwan och fastlandskina. Frågan är om kursuppgången har med de återkommande spekulationerna att göra om en uppdelning av SCA i två börsbolag, hygienpapper respektive traditionell skogsindustri.

Den allmänna börsuppgången hittills i år med drygt 12 procent har gjort att de 30 största bolagen sjunkit med 15 procent sedan toppkurserna sommaren 2007. Men lägger vi till någon enstaka procents inflation varje år har vi ett reallt, verkligt fall, med över 20 procent.

Utdelningarna har under de fem åren varit några högre än inflationstakten.

Men samtidigt rapporterar allt fler stora börsbolag fallande ordergång. Det kommer att slå på både priser och volymer, i slutändan mot de vinster som långsiktigt styr aktiekurserna. Bolagen hinner inte dra ned kostnaderna i samma takt.

Bland de bolag som behöver stiga minst 50 procent nominellt för att nå tillbaka till toppkurserna från 2007 finns Hakon Invest (ICA) från idag 115 kr till 285 kr, Husqvarna från 40kr till 91 kr, Industrivärden C från 100kr till 150 kr, Lundin Mining från 35 kr till 97 kr, NCC från 147 kr till 238 kr, Oriflame från 228 kr till 496 kr, Peab från 37 kr till 86 kr, Saab flyg från 132 kr till 218 kr, Sandvik från 100 kr till 150 kr, SEB A från 50 kr till 129 kr, SSAB A från 70 kr till 290 kr, Swedbank från 114 kr till 226 kr och Volvo från 97 kr till 153 kr.

Men det finns några bolag som får minst lika brant resa upp för att nå toppkurserna under IT-hysterins dagar år: ABB från idag 137 kr till 230 kr, Stora Enso R från 50 kr till 160 kr, Tele2 från 134 kr till 310 kr samt Telia Sonera från 48 kr till 91 kr.

Och det som måste betraktas som ouppnåeligt: Ericsson noteras nu i cirka 65 kr men betalades i hela 832 kr som mest för ganska exakt tolv år sedan, 6 mars år 2000, omräknat för emissioner och splittar.

Detta kan ha bidragit till att det privata sparandet direkt i aktier gradvis har minskat ned till 15,5 procent av den vuxna befolkningen mot nästan 23 procent för tio år sedan, trots att det i längden blir bättre än att betala årliga avgifter via ägande i aktiefonder.

Detta kan ha bidragit till att det privata sparandet direkt i aktier gradvis har minskat ned till 15,5 procent av den vuxna befolkningen mot nästan 23 procent för tio år sedan, trots att det i längden blir bättre än att betala årliga avgifter via ägande i aktiefonder.

Henric Borgström skriver börskrönikor varje lördag.

henric.borgstrom@telia.se

